

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 και 2021 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΕΡΓΟ «ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΧΩΡΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΙΧ, ΣΤΟ ΔΗΜΟ
ΛΙΒΑΔΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΙΩΝ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»**

1. Εισαγωγή

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας Λάρνακας (Αρ. Φακ. ΛΑΡ/01230/2021 και ημερομηνία 28.12.2021) για αξιολόγηση.

Με βάση τις απόψεις των αρχών, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) αφορά αίτηση για την ανέγερση και λειτουργία χώρου θρησκευτικής λατρείας της Ινδικής Κοινότητας της Κύπρου που ανήκουν στη θρησκεία των Σιχ που στην Κύπρο αριθμούν γύρω στα 12 χιλιάδες άτομα. Ο χώρος/ναός με συνολικό εμβαδό 1218τ.μ. θα αποτελείται από ισόγειο μεσοπάτωμα και ένα όροφο και θα έχει χωρητικότητα περίπου 200 ατόμων. Η πρόσβαση σε αυτό θα πραγματοποιείται από το δρόμο Λάρνακας – Δεκέλειας (Β3), έξοδος προς Δήμο Λιβαδιών, και στη συνέχεια από εγγεγραμμένο δημόσιο ασφαλτοστρωμένο δρόμο του Δήμου Λιβαδιών. Η είσοδος/έξοδος στο ΠΕ θα πραγματοποιείται από εγγεγραμμένο ασφαλτοστρωμένο δημόσιο δρόμο (οδός Ειρήνης), που εφάπτεται στη βόρεια πλευρά του τεμαχίου χωροθέτησης.

Το ΠΕ προτείνεται να χωροθετηθεί στο τεμάχιο 530, Φ/Σχ.1-2560-3690, τμ.6 συνολικού εμβαδού 3332τ.μ. το οποίο βρίσκεται σε μέσο υψόμετρο 40μ. από την επιφάνεια της θάλασσας. Εμπίπτει σε ζώνη κατοικίας Κα6 με επιτρεπόμενο αριθμό ορόφων να μην ξεπερνά τους δύο (2) και χωροθετείται στο δυτικό τμήμα της Οικιστικής Ζώνης Κα6 του Δήμου Λιβαδιών. Βόρεια, δυτικά και νοτιοδυτικά, το τεμάχιο χωροθέτησης της προτεινόμενης ανάπτυξης συνορεύει με την Οικιστική Ζώνη Κα7 του Δήμου Αραδίππου.

Ανατολικά και δυτικά του τεμαχίου χωροθέτησης του ΠΕ υπάρχουν κενά τεμάχια και στη συνέχεια κατοικίες ενώ στη νότια πλευρά το τεμάχιο γειτνιάζει με χώρο δημόσιου

πρασίνου. Στα νότια και ανατολικά εκτείνεται η οικιστική περιοχή Λειβαδιών με οικιστικές αναπτύξεις με τις κοντινότερες να χωροθετούνται σε απόσταση μικρότερη των 100μ. από το τεμάχιο ανάπτυξης του ΠΕ. Βόρεια του τεμαχίου υπάρχει χώρος στάθμευσης ημιφορτηγών, φορτηγών και βυτιοφόρων οχημάτων, ενώ βορειοδυτικά σε παρακείμενο τεμάχιο υπάρχει αποθήκη. Βόρεια και βορειοδυτικά, εκτείνεται η Γεωργική Ζώνη Γα2 του Δήμου Αραδίππου στην οποία συναντώνται τεμάχια γεωργικής καλλιέργειας και ελαιόδεντρα.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, σε απόσταση 365μ. βόρεια του τεμαχίου χωροθέτησης του ΠΕ βρίσκεται το αντιπλημμυρικό κανάλι Δήμου Λειβαδιών ενώ στην ευρύτερη περιοχή μελέτης αναπτύσσεται ο υδροφορέας Αραδίππου. Η άμεση περιοχή μελέτης/τεμάχιο χωροθέτησης του ΠΕ βρίσκεται εκτός των «Περιοχών Πλημμύρας».

Σε απόσταση περίπου 850μ. νοτιοανατολικά του τεμαχίου ανάπτυξης βρίσκεται το Δημοτικό Σχολείο Λειβαδιών, εκκλησία και η εμπορική ζώνη με καταστήματα, υπεραγορά, καφενεία κλπ. ενώ σε ακτίνα 775μ. βόρεια του τεμαχίου ανάπτυξης βρίσκεται το νέο κοιμητήριο του Δήμου Λειβαδιών και σε απόσταση 710μ. νοτιοδυτικά το νέο κοιμητήριο του Δήμου Αραδίππου. Επίσης στη ευρύτερη περιοχή μελέτης συναντώνται τεμάχια με γεωργικές καλλιέργειες (σιτηρά, ελαιόδεντρα κλπ.).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν το ΠΕ (Γκουντουάρες) θα αποτελεί τόπο λατρείας αλλά και σημείο συνάντησης των μελών της κοινότητας Σιχ και θα διαθέτει δωμάτια διαμονής που θα φιλοξενούν επισκέπτες, κουζίνα και εστιατόριο. Επίσης θα περιλαμβάνει χώρους απαραίτητους για την τέλεση των θρησκευτικών καθηκόντων των Σιχ όπως:

- Χώρο υποδοχής/ προθάλαμο,
- Διατάξεις υγιεινής και καθαριότητας/ ντους,
- Ναό/ χώρο θρησκευτικής λατρείας,
- Χώρο φύλαξης Ιεράς Γραφής, 'Γκουρού Γκρανθ Σαχίμπ', θρησκείας Σιχισμού/book room,
- Χώρο πλύσης ιερέα και παρασκευής πρόσφορου,
- Χώρους/ αίθουσες συνάντησης, γραφεία και χώρους φιλοξενίας/υπνοδωμάτια,
- Άλλους χώρους για βοηθητικές χρήσεις (κουζίνα, αποθηκευτικούς χώρους κλπ)υπνοδωμάτια/χώρους φιλοξενίας κλπ),
- Ιδιωτικό χώρο στάθμευσης 57 θέσεων εκ των οποίων οι πέντε (5) για ΑμεΑ, καθώς και χώρος στάσης αποβίβασης / επιβίβασης επισκεπτών της προτεινόμενης ανάπτυξης.

Σύμφωνα με το Τοπικό Σχέδιο Λάρνακας οι χώροι θρησκευτικοί λατρείας/ναοί δύναται να χωροθετούνται σε τεμάχια που εμπίπτουν σε περιοχές κατοικίας (εντός οικιστικής ζώνης) κατά μήκος δρόμων πρωταρχικής σημασίας και βασικών συλλεκτήριων δρόμων βάσει προϋποθέσεων. Το τεμάχιο χωροθέτησης του ΠΕ εμπίπτει σε δρόμο δευτερεύουσας σημασίας.

Για την κατασκευή του ναού θα χρησιμοποιηθούν συμβατικά υλικά (οπλισμένο σκυρόδεμα, τούβλο, σουβάς, μάρμαρο, αλουμίνιο κλπ). Το έργο θα υδροδοτείται από το Δίκτυο Υδροδότησης του Δήμου Λειβαδιών.

Λόγω της αυξημένης ανθρώπινης παρουσίας/ επισκεψιμότητας σε συνδυασμό με τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες κατά τη λειτουργία του ΠΕ λόγω αλλαγής χρήσης γης,

Θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική η δημιουργία δεντροφυτεύσεων/ buffer zones κατά μήκος των ορίων του ΠΕ για οπτική προκάλυψη και απομόνωση του χώρου για μετριασμό ενδεχόμενης όχλησης των κατοίκων της άμεσα γειτνιάζουσας περιοχής.

Για το λόγο αυτό προτείνεται:

- δεντροφύτευση μήκους 20.50μ. και πλάτους 0.60-5.30μ. εντός των ορίων της ανάπτυξης,
- δεντροφύτευση μήκους 73μ. και πλάτους 0.50μ. στη βόρεια πλευρά,
- δεντροφύτευση μήκους 4.50μ και πλάτους 2.00-4.50μ. στη δυτική πλευρά,
- δεντροφύτευση μήκους 65μ. και πλάτους 1.80μ. στη νότια πλευρά,
- δεντροφύτευση μήκους 46.50μ. και πλάτους 0.50μ. στην ανατολική πλευρά,
- δεντροφύτευση μήκους 4μ. και πλάτους 0.50-2.00μ. στη βορειοανατολική πλευρά καθώς και δενδροφύτευση σε άλλα σημεία εντός των ορίων της ανάπτυξης.

Κατά τους μήνες Μάρτιο κι Απρίλιο του 2021 στην άμεση περιοχή μελέτης καταγράφηκαν τα είδη χλωρίδας *Malva parviflora var. parviflora* (κοινή μολόχα) και στα σύνορα της νότιας πλευράς του τεμαχίου εντός του Δημοσίου Χώρου Πρασίνου, καταγράφηκε μικρή έκταση φυτείας *Pinus brutia* (πεύκων). Κατά τη διάρκεια επιτόπιας ημερήσιας επίσκεψης στην περιοχή μελέτης που πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2020 (πρωινή καταμέτρηση) οι πολυπληθέστερες παρατηρήσεις αφορούσαν τα είδη *Passer domesticus* (σπουργίτι) με 212 άτομα, τα είδη *Corvus corone cornix* (κοράκι) και *Spilopelia senegalensis* 23 (φοινικοτρύγανο/ είδος μικρού περιστέρου) με 11 άτομα, καθώς και το *Saxicola torquatus rubicola* (ευρωπαϊκός μαυρολαίμης) με 10 άτομα.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

3.1. Εκτιμώμενη κάλυψη εδάφους από μη διαπερατά υλικά περίπου 2352τ.μ. που αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 90.1% του συνολικού εμβαδού του τεμαχίου χωροθέτησης.

3.2. Εκτιμώμενη παραγωγή στερεών αποβλήτων περίπου 145.989 τόνοι από την κατασκευή του ΠΕ και 1.123κ.μ. εκτιμώμενη παραγωγή στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του. Επίσης ημερησίως εκτιμάται ότι θα παράγονται 0.1432κ.μ. ανακυκλώσιμα απόβλητα από τη λειτουργία του ΠΕ.

3.3. Αλλοίωση του τοπογραφικού ανάγλυφου της έκτασης χωροθέτησης της ανάπτυξης από τις κατασκευαστικές εργασίες και τις εργασίες διαμόρφωσης του εδάφους η οποία αναμένεται να είναι μικρή αφού η άμεση περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται από ήπιο, σχεδόν επίπεδο, τοπογραφικό ανάγλυφο, και παρουσιάζει μικρές φυσικές υψομετρικές διαφορές/ ήπιες κλίσεις ($\approx 2\%$) της μορφολογίας και τοπογραφίας.

3.4. Ρύπανση του εδάφους από πιθανή διαρροή μεταχειρισμένων μηχανέλαιων ή άλλων υλικών του εργοταξίου όπως υπολειμμάτων υλικών βαφής/ συντηρητικών, εκπλυμάτων λόγω διαβροχής σωρών υλικών κλπ.

3.5. Αύξηση κυκλοφορίας στο οδικό δίκτυο λόγω της μεταφοράς των μηχανημάτων, των κατασκευαστικών υλικών και οχημάτων του εργοταξίου καθώς και των οχημάτων των εργαζόμενων σε αυτό αλλά και κατά τη λειτουργία του ΠΕ.

3.6. Εκτιμώμενη ημερήσια παραγωγή αστικών υγρών αποβλήτων περίπου 28 λίτρα ανά εργαζόμενο από την εγκατάσταση προσωρινών χώρων υγιεινής, εντός του χώρου του εργοταξίου τα οποία θα συλλέγονται σε τακτά χρονικά διαστήματα, και θα μεταφέρονται/

διατίθενται σε αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης και επεξεργασίας αστικών αποβλήτων/ 7Βιολογικό Σταθμό.

3.7. Ο ημερήσιος όγκος παραγωγής αστικών υγρών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του ΠΕ εκτιμάται σε 4.2κ.μ. τις Κυριακές με υπολογιζόμενη πληρότητα 90% (200 άτομα) τα οποία θα οδηγούνται σε απορροφητικό λάκκο και σηπτική δεξαμενή.

3.8. Παροδική αύξηση στα επίπεδα θορύβου και δονήσεων από τη λειτουργία των μηχανημάτων του εργοταξίου κατά τις κατασκευαστικές εργασίες που εκτιμάται ότι θα κυμανθούν μεταξύ των 60-80 dB(A), με μέση εκπομπή γύρω στα 75 dB(A) και κατά τη λειτουργία του ΠΕ λόγω της αυξημένης ανθρώπινης παρουσίας / επισκεψιμότητας, σε συνδυασμό με τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες.

3.9. Εκτιμώμενη συνολική ημερήσια κατανάλωση νερού περίπου 4.7-5.65κ.μ. κατά τις κατασκευαστικές εργασίες (διαβροχή εδάφους πριν τη σκυροδέτηση, κατά τη συμπίεση του εδάφους, τις οικοδομικές εργασίες, πλύση των μηχανημάτων κατασκευής και διαβροχή/ ράντισμα για την καταστολή σκόνης) και από τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο και 6-8κ.μ. νερού κατά τη λειτουργία του ΠΕ.

3.10. Εκπομπή καυσαερίων κατά την κατασκευή του έργου από τη λειτουργία των εργοταξιακών μηχανημάτων και των εργοταξιακών οχημάτων που κινούνται προς και από το εργοτάξιο, τη χρήση /λειτουργία μηχανημάτων για την απαιτούμενη διαμόρφωση του χώρου, την προετοιμασία για τα θεμέλια, υποθεμέλια κλπ (πχ εκσκαφείς), τη χρήση μηχανολογικού εξοπλισμού για τις κατασκευαστικές εργασίες των δρόμων και πεζοδρομίων κλπ καθώς και από τις ενεργειακές ανάγκες του κτηρίου, τη διακίνηση οχημάτων από και προς την ανάπτυξη, τη διακίνηση φορτηγών μεταφοράς προμηθειών/ εμπορευμάτων από και προς την προτεινόμενη ανάπτυξη κλπ. κατά τη λειτουργία του έργου.

3.11. Εκτιμώμενη συνολική ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη λειτουργία του ΠΕ σε πλήρη ανάπτυξη περίπου 1400KWh με το μεγαλύτερο μέρος της ενεργειακής ζήτησης να καλύπτεται από το δίκτυο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), ενώ για την κάλυψη μέρους της συνολικής ενέργειας του ΠΕ θα προέρχεται από φωτοβολταϊκά πλαίσια που θα τοποθετηθούν στην οροφή της ανάπτυξης.

3.12. Αύξηση των επιπέδων φωτισμού στην άμεση περιοχή μελέτης από τον εξωτερικό φωτισμό της ανάπτυξης.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

4.1. Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πλαισίων στην οροφή του ΠΕ για την κάλυψη μέρους των αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια κατά τη λειτουργία του που στοχεύει στην μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) που προκύπτουν μέσω της κατανάλωσης ενέργειας.

4.2. Δημιουργία buffer zones με δεντροφύτευση κατά μήκος των ορίων της προτεινόμενης ανάπτυξης, για την εξασφάλιση οπτικής προκάλυψης και απομόνωσης ου ΠΕ και μετριασμό ενδεχόμενης όχλησης των κατοίκων της άμεσα γειτνιάζουσας περιοχής, λόγω της αυξημένης ανθρώπινης παρουσίας/ επισκεψιμότητας σε συνδυασμό με τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες κατά τη λειτουργία της προτεινόμενης ανάπτυξης.

4.3. Εγκατάσταση προσωρινών χώρων υγιεινής, εντός του χώρου του εργοταξίου, συλλογή σε τακτά χρονικά διαστήματα, και μεταφορά/ διοχέτευση σε αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης και επεξεργασίας αστικών αποβλήτων.

4.4. Τα απόβλητα και αδρανή που θα προκύψουν από τις κατασκευαστικές εργασίες να συλλεχθούν και να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και

επεξεργασίας σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(I)/2011] και των εκάστοτε τροποποιήσεων του.

4.5. Τακτική διαβροχή των σωρών άχρηστων αδρανών υλικών και υπολειμμάτων δομικών υλικών, ιδιαίτερα όταν επικρατούν καιρικές συνθήκες που ευνοούν την εκπομπή και μεταφορά σκόνης, όπως ξηρασία και έντονοι άνεμοι.

4.6. Ελεγχόμενη διακίνηση των οχημάτων προς/από και εντός του χώρου του εργοταξίου, καθώς και διαμέσου οικιστικών περιοχών.

4.7. Χρήση μονωτικών υλικών για ελαχιστοποίηση των ενεργειακών αναγκών κλιματισμού, θέρμανσης και κουφωμάτων περιορισμού των απωλειών θερμότητας.

4.8. Κατασκευή υποδομών για μελλοντική σύνδεση της προτεινόμενης ανάπτυξης με το δίκτυο του Αποχετευτικού Συστήματος Λάρνακας μετά από σχετική έγκριση.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δ/Ε

6. Διαβούλευση

Δ/Ε

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, την επιτόπια επίσκεψη και τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Το προτεινόμενο έργο αφορά την ανέγερση και λειτουργία χώρου θρησκευτικής λατρείας . Οι κατασκευές εκτιμάται ότι θα διαρκέσουν περίπου 24 μήνες, νοούμενου ότι δεν θα υπάρξουν καθυστερήσεις, λόγω εσωτερικών ή εξωτερικών παραγόντων και δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικές περιβαλλοντικές παραμέτρους.
2. Τοποθεσία του έργου: Το τεμάχιο ανέγερσης του ΠΕ χωροθετείται σε τεμάχιο όπου πολεοδομικά είναι επιτρεπόμενη χρήση, σε οικιστική ζώνη Κα6 και εμπίπτει σε δρόμο δευτερεύουσας σημασίας. Στη νότια πλευρά του γειτνιάζει με κατοικίες. Το τεμάχιο ανάπτυξης δεν εμπίπτει σε Γεωλογική Ζώνη που να απειλείται από γεωκίνδυνους.
3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Παραγωγή αποβλήτων, θορύβου και σκόνης κατά τις κατασκευαστικές εργασίες που αναμένεται να μειωθούν/μετριαστούν με την εφαρμογή των μέτρων μετριασμού που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της παρούσας αιτιολογημένης διαπίστωσης. Επιπρόσθετα ενδέχεται να δημιουργείται συνωστισμός και οχληρία κατά τη λειτουργία του έργου στο χώρο εστίασης

και στους χώρους φιλοξενίας του έργου που ενδεχομένως να επηρεάζουν τους κατοίκους των γειτονικών κατοικιών που είναι θέμα αλλαγής χρήσης γης.

Μαργαρίτα Φιλίππου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή, 18 Ιουλίου, 2022
Αρ. Φακ. 02.10.011.014.015.002

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΕΡΓΟ «ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΧΩΡΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΙΧ, ΣΤΟ ΔΗΜΟ
ΛΕΙΒΑΔΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΙΩΝ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ» (ΛΑΡ/01230/2021)

ΕΝΟΤΗΤΑ Α. Γενικοί όροι

1.1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.

1.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.

1.3. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την Προστασία του Περιβάλλοντος Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα και Τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.

1.4. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

1.5. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.

1.6. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011]) και των εκάστοτε τροποποιήσεων του.

1.7. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι υποχρεωτικοί από τον κύριο του έργου, χωρίς την απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β. Όροι κατά τις κατασκευαστικές εργασίες

2.1. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί και να μη γίνει καμιά επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

2.2. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου πριν την έκδοση άδειας οικοδομής που να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών,

αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.

2.3. Ο Εργολάβος να ετοιμάσει Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ) με βάση την παράγραφο 7(1)(α) των Κανονισμών ΚΔΠ159/2011 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους, που θα συμπεριλαμβάνει και το κόστος της Διαχείρισης των Α.Ε.Κ.Κ. Θα φέρει την πλήρη ευθύνη εφαρμογής του [Κανονισμός 5, Παράγραφος (1)], θα μεριμνά για τη φύλαξη του στο εργοτάξιο και θα το θέτει στη διάθεση των Επιθεωρητών ή άλλων εκπροσώπων του Τμήματος Περιβάλλοντος όποτε αυτό ζητηθεί.

2.4. Στην περίπτωση που ο εργολάβος διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011]) και των εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.

2.5. Σε περίπτωση που δεν τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.

2.6. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.

2.7. Ο εργολάβος να υπογράψει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εργοταξίου που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.

2.8. Ο εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Ε.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία Αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιεσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες. Ο Εργολάβος με την ολοκλήρωση του έργου να

υποβάλλει στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.

2.9. Απαγορεύεται η διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων χωρίς Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης για τα συγκεκριμένα απόβλητα.

2.10. Ο Εργολάβος να χρησιμοποιήσει τις βέλτιστες τεχνικές για προώθηση της επαναχρησιμοποίησης ή/και αξιοποίησης των παραγόμενων αποβλήτων στο μέγιστο δυνατό βαθμό σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011 [185(Ι)/2011] και των εκάστοτε τροποποιήσεων του.

2.11. Τονίζεται ότι αποτελεί αδίκημα η απόρριψη αποβλήτων στο έδαφος και τα νερά. Σε περίπτωση που ο Εργολάβος απορρίψει απόβλητα που προήλθαν από την κατεδάφιση του έργου, είναι υπόχρεος να τα παραδώσει σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης και να επαναφέρει τους χώρους στην αρχική τους κατάσταση με δικά του έξοδα. Σε αντίθετη περίπτωση ο Επιβλέπων Μηχανικός έχει υποχρέωση να καταγγείλει την Παρανομία στο Τμήμα Περιβάλλοντος για λήψη μέτρων, σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική Νομοθεσία.

2.12. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης φωτιάς, έκρηξης ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή και υπόγεια ύδατα, που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή και το περιβάλλον.

2.13. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Να υπάρχει πρόγραμμα δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Οι εξατμίσεις των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος.

2.14. Να γίνεται χρήση μηχανημάτων και οχημάτων στο εργοτάξιο που να πληρούν τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας για τις εκπομπές αέριων ρύπων και για την αποφυγή διαρροών καυσίμων ή λαδιών.

2.15. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- Σωστός προγραμματισμός εργασιών ώστε να αποφεύγονται κατά το δυνατό οι θορυβώδεις εργασίες κατά τη μεταναστευτική περίοδο των πουλιών και να αποφεύγεται κατά το δυνατό η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
- Χρήση εξοπλισμού συμμορφούμενου με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για το θόρυβο και τις δονήσεις και τακτική συντήρηση του.
- Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
- Οι εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι Σαββάτο και Κυριακή ή αργίες, για την αποφυγή οποιασδήποτε παρενόχλησης στην κατοικημένη περιοχή και αποφυγή διεξαγωγής θορυβωδών εργασιών κατά τις ώρες κοινής ησυχίας.
- Να εφαρμοστεί πρόγραμμα εκτέλεσης των εργασιών κατασκευής και των δρομολογίων των οχημάτων απομάκρυνσης των υλικών, εντός των καθορισμένων ωρών εργασίας.

2.16. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και των εκάστοτε τροποποιήσεων του.

2.17. Τα απόβλητα συσκευασίας που θα προκύπτουν να συλλέγονται, να διαχωρίζονται, να αποθηκεύονται προσωρινά και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011 [185(Ι)/2011] και των εκάστοτε τροποποιήσεων του.

2.18. Να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους (π.χ. χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής). Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.

2.19. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Απαιτήσεις Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου) Διατάγματος του 2020 (Κ.Δ.Π. 121/2020).

2.20. Να κατασκευαστεί στεγανή δεξαμενή ικανού όγκου σύμφωνα με τις ανάγκες της ανάπτυξης και τα υγρά απόβλητα να διατίθενται για επεξεργασία σε κατόχους Πιστοποιητικού Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, σύμφωνα με το σχετικό διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016. Ο κύριος του έργου σε κάθε παράδοση των υγρών αποβλήτων που θα συλλέγονται από τη στεγανή δεξαμενή να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα και να διατηρεί αρχείο Έντυπων Αναγνώρισης και Παρακολούθησης, καθώς και από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων της εγκατάστασης.

2.21. Τοποθέτηση της απαραίτητης υποδομής για μελλοντική σύνδεση του έργου με το αποχετευτικό σύστημα του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λάρνακας.

2.22. Ενδείκνυται η δημιουργία δεντροφυτεύσεων/ buffer zones κατά μήκος των ορίων του ΠΕ για οπτική προκάλυψη και απομόνωση του χώρου για μετριασμό ενδεχόμενης όχλησης των κατοίκων της άμεσα γειτνιάζουσας περιοχής όπως προτείνεται από τον κύριο του έργου και για τη δεντροφύτευση ή / και τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντα χώρου του έργου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας. Να μη χρησιμοποιηθούν χωροκατακτητικά ξενικά είδη.

2.23. Να διασφαλιστεί η σωστή διαχείριση των όμβριων υδάτων για την αποστράγγιση του εδάφους, πριν την ανέγερση της προτεινόμενης ανάπτυξης.

2.24. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ. Όροι κατά τη λειτουργία του χώρου λατρείας

3.1. Αναφορικά με το σύστημα ψύξης και κλιματισμού που θα τοποθετηθεί, ο κύριος του έργου υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 46(Ι)/2017, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 335/2018 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).

3.2. Τα ανακυκλώσιμα απόβλητα τουλάχιστον για τα ρεύματα (γυαλί, χαρτί / χαρτόνι / PMD και μπαταρίες, να διαχωρίζονται και να παραδίδονται σε τακτά χρονικά διαστήματα σε αδειοδοτημένους διαχειριστές.

3.3. Ο φωτισμός των κοινόχρηστων χώρων και του δικτύου στους εξωτερικού χώρους του προτεινόμενου έργου να είναι χαμηλής κατανάλωσης. Η χρήση του συστήματος νυχτερινού φωτισμού να είναι κατάλληλα ρυθμισμένη ώστε να μειώνεται στα απολύτως απαραίτητα επίπεδα εύρυθμης λειτουργίας του χώρου.

3.4. Οι καμένοι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού και λαμπτήρες τύπου LED θα πρέπει να συλλέγονται και να τοποθετούνται σε ειδικούς κάδους που έχουν τοποθετηθεί σε σημεία πώλησης λαμπτήρων.

3.5. Σε περίπτωση τοποθέτησης ηλεκτρογεννήτριας που χρησιμοποιεί καύσιμο, όλες οι ποσότητες καυσίμου να τοποθετούνται σε ειδικά δοχεία ή στεγανή δεξαμενή με κατάλληλη σήμανση, με στεγανή περιμετρική λεκάνη η χωρητικότητα της οποίας να είναι 1.1 φορές μεγαλύτερης της συνολικής χωρητικότητας της δεξαμενής / δοχείων αποθήκευσης καυσίμου, ώστε να διασφαλίζεται η αποφυγή διαρροής ή διασποράς οποιουδήποτε είδους αποβλήτων στο περιβάλλον.

3.6. Συστήνεται η τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πλαισίων στην οροφή του κτηρίου του ΠΕ για την κάλυψη μέρους των αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια όπως αναφέρεται και στη σχετική Έκθεση Πληροφοριών που υπέβαλε ο κύριος του έργου στην Περιβαλλοντική Αρχή.

3.7. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα και η χρήση χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, αποφυγή χρήσης μοκετών ή χρήση αυτών με χαμηλή εκπομπή VOCs, αποφυγή χρήσης σύνθετων προϊόντων ξυλείας ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΰδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs.

3.8. Προτείνεται η εφαρμογή των πιο κάτω, ως μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας:

- φωτισμός με αισθητήρες στους χώρους όπου δεν κρίνεται απαραίτητος ο συνεχής φωτισμός,
- χρήση βελτιωμένης ποιότητας καυσίμων θέρμανσης,
- στον εσωτερικό φωτισμό να χρησιμοποιούνται τουλάχιστον οικονομικοί λαμπτήρες και στον εξωτερικό φωτισμό να χρησιμοποιούνται λαμπτήρες τύπου LED.

3.9. Για την εξοικονόμηση νερού προτείνεται:

- η χρήση αυτόματου συστήματος άρδευσης,
- η τοποθέτηση φίλτρου σε όλες τις βρύσες και ντουζιέρες ώστε να αυξάνεται η πίεση του τρεχούμενου νερού και ταυτόχρονα να μειώνεται η ποσότητα του,
- η τοποθέτηση βρυσών ελεγχόμενης ροής στους νιπτήρες και καζανάκια δύο στάσεων στις τουαλέτες.

3.10. Συστήνεται η χρήση φυσικών λιπασμάτων ως εδαφοβελτιωτικά και αποφυγή ψεκασμάτων με χημικά.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ. Όροι κατά την αποξήλωση ή τυχόν τροποποίηση του έργου

4.1. Ο κύριος του έργου σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής στο έργο π.χ. επέκτασης, κατεδάφισης, αποξήλωσης κλπ και πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών να ενημερώνει το Τμήμα Περιβάλλοντος με σκοπό τη διερεύνηση αν οι εργασίες που επίκεινται να διεκπεραιωθούν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 και 2021.

Τμήμα Περιβάλλοντος
Ιούλιος 2022